

Boekverslag Scholieren.com

Mariken van Nieumeghen door Onbekend

Hanneke Brouwer

Auteur: onbekend

Vertaald door: H. Adema, vertaalde tekstuitgave uit de middeleeuwen

Titel: Mariken van Nieumeghen

Genre: rederijersdrama (in de overgang van middeleeuwen naar renaissance)

Samenvatting:

Mariken van Nieumeghen

Die waarachtige ende een zeer wonderlijke historie van Mariken van Nieumeghen die meer dan zeven jaren met den duvel woonde ende verkeerde.

Win een weekend Breda met 3 vrienden en...

ontdek de leukste studentenstad van het zuiden!

KLIK HIER →

OPEN DAG 7 november a.s.

Aangeboden door: **NHTV** internationaal hoger onderwijs Breda

een weekend Breda met 3 vrienden en...
Ontdek de leukste stad van het zuiden!
Aangeboden door: NHTV Internationaal hoger onderwijs Breda
OPEN DAG 7 november a.s.

scholieren
.com

Mariken gaat op een dag boodschappen doen voor Gijsbrecht, haar oom, in Nijmegen en als het aan het eind van de dag te laat is om nog terug te gaan gaat ze langs haar tante (moeie) om daar onderdak te vragen. Moeie heeft net die dag ruzie gemaakt over Adolf, wiens partij zij had gekozen. Ze lijkt 'een verwoede duvelinne'

Haar tante wil haar niet binnenlaten omdat Mariken, volgens haar, de hele dag in de herberg heeft zitten vrijen met 'jan en alleman'. Mariken gaat dan maar weg, ze gaat huilend langs de kant van de weg zitten terwijl ze ondertussen zegt dat het haar niet uitmaakt aan wie ze zichzelf verkoopt, God of de Duivel. Dan komt de Duivel, in de gedaante van een man met een oog langs. Mariken weet dat hij de duivel is, als hij haar zijn naam zegt, 'Moenen mer der eender oge, die wel bekend es met veel goede gezellen'.

Hij bood haar aan 'de 7 kunsten' en de nigremantie (kunst om Duivel te bezweren) te leren, maar in ruil daarvoor moest Mariken haar naam en het bekruisen opgeven. Mariken (Emmiken) doet dat uiterlijk. Maar ze bid nog steeds tot Maria. Dan gaan ze samen weg, naar Antwerpen.

Gijsbrecht, haar oom wordt ongerust en die gaat langs moeie, moeie zegt dat ze Mariken heeft weggestuurd en Gijsbrecht gaat bedroeft naar huis. Moeie pleegt zelfmoord, omdat Adolf, voor wie zij was aan het kortste eind trekt in de strijd om het hertogschap.

Mariken en Moenen gaan in Antwerpen in de 'Guldenen Boom' wonen. Als ze daar zijn gebeuren er veel moorden en vechtpartijen. Mariken verblijdt Moenen als ze zegt:

En 't mi die Opperste niet en belet, Ik zal eer een jaar meer dan duzend zielen verlakken. Maar als 't Hem beliefte zo heb ik uitgebakken."

Zo gaat het 7 jaar door, Mariken bid ondertussen niet meer tot Maria, omdat ze, volgens zichzelf, toch teveel dingen heeft fout gedaan. Dan wil Mariken weer eens terug naar Gijsbrecht en haar vrienden, ze gaan weer terug. Als ze in Nijmegen aankomen is daar net een wagenspel bezig, ter ere van de vereringsdag van Maria. Mariken krijgt toestemming om daar te gaan kijken. Het spel, een samenspraak tussen Masscheroen, God en Maria, greep Mariken hevig aan. De duivels hebben geen enkele kans op genade, maar de mens, hoe zondig hij ook is, kan wel op genade rekenen, als hij oprecht berouw toont over zijn zonden. Mariken krijgt spijt van haar zondige leven en wil het wagenspel verder zien. Maar Moenen, kwaad omdat Mariken weer bezig was terug te gaan naar het goede leven schreeuwde: 'Rijst, in alder duvel namen, oft ik draag u gekoust, gechoeid, in cacabo!' En hij nam haar mee de lucht in en gooit haar dan naar beneden.

Gijsbrecht was ook in Nijmegen, herkende haar en ging naar haar toe, toen ze op de grond was gevallen. Als Mariken weer wat beter is gaan ze naar Rome, want alleen de paus kan haar absolutie schenken. Ze biecht daar en de paus is zeer ontsteld. Ze moet 3 ringen dragen, 1 om de hals en 2 om haar armen. Als de ringen versleten zijn of afvallen zijn haar zonden vergeven. Mariken gaat in een klooster, daar leeft ze vol berouw. Op een morgen worden de ringen verbroken, God heeft haar vergeven.

Schrijfstijl

Het boekje is erg makkelijk geschreven met proza stukken erbij. Maar een ding klopt er volgens mij niet, eerst woont Gijsbrecht 3 'miles' van Nijmegen, later in Venlo? Misschien is dat omdat Venlo beter rijmde, anders snap ik dat niet echt. Het verhaal heeft een gesloten einde, Mariken gaat dood.

Ruimte

Het verhaal speelt zich vooral af in Antwerpen en in Nijmegen.

Hoofdpersonen

- * Mariken maakt in het boek een hele ontwikkeling door en is daarom een round-character: Uit wanhoop en verlangen naar kennis sluit ze een verbond met de duivel; ze gaat het slechte pad op. Uiteindelijk komt ze echter tot inkeer en berouw.
- * Ghijsbrecht, de oom van Mariken, is zeer begaan met het lot van zijn nichtje. Hij is geen type, maar een flat-character.
- * Moenen, de eenogige duivel in mensengedaante, weet met mooie beloften Mariken in zijn greep te krijgen.

Vertelsituatie

De personages op het toneel presenteren zichzelf. In de prozafragmenten is sprake van een auctoriale verteller.

Tijd

Het verhaal is chronologisch verteld en duurt ongeveer 33 jaar, vanaf het moment dat Mariken boodschappen gaat doen tot ze dood gaat. Ze is 7 jaar bij de duivel. Af en toe zijn er grote tijdsprongen en daarom is er ook sprake van tijdsverdichting.

Thema

Motieven: schuld, boete en vergeving.

Thema: Kan een zondig mens vergeven worden? Ja, als zij berouw heeft.

Titel

De titel is de naam van de hoofdpersoon.

Plaats in de literatuurgeschiedenis:

De schrijver is onbekend, dus daar kan ik niets over vertellen. Maar ik denk dat dit verhaal aardig typerend is voor de middeleeuwen/ renaissance. In de renaissance werd er veel gelet op de uiterlijke vorm, en dat is in dit boekje ook zo. En de middeleeuwen waren gek op getallen-symboliek, dat is hier ook zo, het getal 7 betekent een afgesloten periode.

Mijn mening

Ik vond het een leuk boek, het verhaal was zoals bij vele middeleeuwse verhalen over bovenaardse personen zoals in dit boek de duivel zelf, Moenen met het ene oog. Wel is al duidelijk te zien dat dit boek is geschreven in de overgang tussen de middeleeuwen, het gedeelte dat Marieke vergeven wordt, en de renaissance. Er komt dan ook veel symboliek naar voren. Veel van de moraal van het verhaal, het feit dat de mens kan worden vergeven als zij berouw heeft, past echter niet meer zo bij deze tijd. Hieraan is weer duidelijk te zien dat het geschreven is door de wat bijgelovige rooms-katholieke middeleeuwer.